

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ” ТОПОЛОВГРАД
ул. „Ив.Вазов” №13, тел. 0470/52150, e-mail: info-2611001@edu.mon.bg

Утвърждавам:
Директор:.....
/Д. Парнаров/

***УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО
И ИНТЕРКУЛТУРНО ВЪЗПИТАНИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА***

ПРИОРИТЕТИ

1. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
2. Развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
3. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
4. Усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

ЦЕЛИ

I. ИЗГРАЖДАНЕ НА АВТОНОМНА И АКТИВНА ЛИЧНОСТ
ПОДЦЕЛИ:

1. Да разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
2. Да познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на

глобализиращия се свят;

3. Да зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
4. Да осъзнава и цени своята културна идентичност;
5. Да взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
6. Да изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
7. Да взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
8. Да носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
9. Да подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
10. Да познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;
11. Да познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;
12. Да умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.

II. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО КАТО АВТОНОМНА, АКТИВНА И САМОРАЗВИВАЩА СЕ ОБЩНОСТ

1. Да възпитава в демократичните ценности;
2. Да насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
3. Да утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
4. Да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
5. Да създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.
2. В часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
3. В заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
4. В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие
5. Училищна програма „Без свободен час в училище”
6. По проект „Спорт за децата в свободното време“
7. Интегрирано по учебни предмети

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ политики
ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ РИТУАЛИ

- а) откриване и закриване на учебната година;
- б) официално раздаване на удостоверението за завършен първи клас, удостоверението за завършен начален етап на основната степен;
- в) награждаване на отличили се ученици и учители;
- г) поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;
- д) честването на национални празници, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището;

Честване на Патронния празник на училището и на Деня на народните будители ;

- Включване в градските тържества за 19.02 - Обесването на Васил Левски;
- Честване на 03.03 - Освобождението на България;

Включване в градските тържества за 09.05 - Ден на Европа

- Тържествено честване на 24.05 - Ден на славянската писменост

II. ИЗБОР НА УЧИЛИЩНИ ЗНАЦИ И СИМВОЛИ, УЧИЛИЩЕН ХИМН.

A) Символи

1. Знаме на училището.
2. Химн на училището.
3. Значка на училището.
4. Вратовръзка с логото на училището.

Б) Почетни знаци

1. Почетен плакет
2. Летописна книга
3. Грамота на НУ „Св. Св. Кирил и Методий“

III. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

- а) изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;
 - б) поставяне на националния флаг на фасадата на училището;
 - в) издигане на националния флаг на училищни тържества
- на 15.09 - откриване на учебната година - от ученик, постигнал забележителни резултати в учебно-възпитателната работа - на 24.05 - Ден на славянската писменост и култура, от учител, постигнал отлични резултати в работата с ученици

IV. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

1. Организиране на доброволчески дейности в и извън училище;
 - 1.1 Провеждане на благотворителни акции за събиране на дрехи и парични средства за деца в неравностойно социално положение
 - 1.2. Организиране и участие в Благотворителни концерти в помощ на болни и пострадали в инциденти, Коледен базар
2. Поддържане на училищни медии (вестник, интернет страници) с активното участие на учениците
- 2.1. Интернет страница на училището- информация за участие на учениците в различни изяви- конкурси, състезания, олимпиади, изложби и др.
3. Организиране на училищни празници, кампании и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;
- 4..Подкрепящи здравето:
 - 01.12. - Световен Ден за Борба срещу СПИН- ежегодни мероприятия по линия на БМЧК;
 17. 05. - Национален Ден на спорта - да се отбележи в часовете по ФВС по преценка на преподавателите.
 31. 05. - Световен Ден без тютюнопушене - беседа с презентации в ЧК

4.1 Подкрепящи толерантността:

16. 11.- Международен Ден на толерантността - беседа в ЧК, изработване на табла в часовете по изобразително изкуство.

25.02.-Световен ден за борба с тормоза в училище - мероприятия свързани с деня на розовата фланелка.

4.2. Подкрепящи социалната чувствителност:

18. 11.- Световен Ден в памет на жертвите на катастрофи - радиопредаване

4.3. Подкрепящи правата на човека:

1.04. - Международен ден на Детската книга - флашмоб

24. 10. - Международен Ден на ООН- презентация;

1.06. - Международен Ден на детето

4.4. Подкрепящи опазването на околната среда:

22. 03. - Световен ден на Земята (водата) - презентации , участие в конкурси.

5.Организиране на обучения на връстници от връстници:

Съвместно с БМЧК на тема: Защита на населението от бедствия и аварии. Оказване на първа помощ на пострадал, превенция на СПИН, превенция на зависимости.

6.Участие в клубове и неформални групи по интереси;

5. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията – разписани детайлно в План на педагогическия съветник и класните ръководители. Целта е осигуряване на подкрепа за личностно развитие /обща и допълнителна/, на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на учениците, в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик и в съответствие с разработените стратегии за подкрепа за личностно развитие. Спомагане за успешното преодоляване от учениците на възникнали затруднения и конфликти в училище семейството и обществото.

6. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;

V. ПОДКРЕПА ЗА МУЛТИКУЛТУРНАТА СРЕДА В УЧИЛИЩЕТО.

1. Общи положения - в НУ „Св. Св. Кирил и Методий“ се обучават ученици с различен етнос. На ниво училище и клас се организират дейности, свързани с успешното интегриране на ученици от малцинствените групи.

ДЕЙНОСТИ

I. ЧАС НА КЛАСА

ЧРЕЗ ЗАНИМАНИЯ, ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ:

1. патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
2. толерантността и интеркултурния диалог;
3. безопасност на движението по пътищата;
4. защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
5. превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
6. превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
7. превенция и противодействие на корупцията.

Провеждане на часа на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа

	КЛАС			
	I	II	III	IV
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1
Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“	-	-	-	-
Военно обучение и защита на родината	-	-	-	-
Безопасност на движението по пътищата	9	6	6	6
Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1
Кариерно ориентиране	-	-	-	1
Превенция и противодействие на корупцията	-	-	-	
Електронно управление и медийна грамотност	-	-	-	1
ОБЩО	20	17	17	19

II. УП „БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС В УЧИЛИЩЕ”

В НУ „Св. Св. Кирил и Методий“ има разработена програма „Без свободен час в училище”, която определя водещите принципи, задачи, цели и дейности, както и очакваните резултати. Програмата съдържа три тематични ядра и конкретни теми към всяко едно от тях, засягащи гражданското, здравното, психофизическо и когнитивно развитие. УП „Без свободен час в училище” се актуализира всяка учебна година.

III. ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ В ГРУПИТЕ ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

1. Наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на заниманията по интереси.
2. Провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми и възникнали конфликт; спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците.
3. Грижа за опазване здравето и живота на учениците.
4. Дидактически игри - образователни и развиващи.
5. Народни традиции, обичаи и празници.
6. Безопасност на движението по пътищата.
7. Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие.
8. Приложни дейности за изготвяне на подходяща украса за празниците.

IV. ПРОЕКТ „СПОРТ ЗА ДЕЦАТА В СОБОДНОТО ВРЕМЕ” ЦЕЛИ:

1. Развитие на потенциала за учене, творческия и спортния потенциал на учениците.
2. Образователна интеграция на децата чрез формиране на общности по интереси.
3. Развитие на допълнителни знания, умения и компетентности у учениците, свързани с подкрепа за развитие на способностите им, извън тези, които са включени в задължителната училищна подготовка.
4. Осмисляне на свободното време на учениците чрез насочването им към дейности за развитие на индивидуалните им способности и интереси.
5. Създаване на перспектива в училищата чрез извънучебна дейност всеки участник да придобие увереност в собствените си сили, да формира и реализира собствени стратегии за успех и мотивация за учене.
6. Създаване на условия за развитие на социалната принадлежност, засилване на културната и националната идентичност и повишаване на етническата толерантност и мултикултурната интеграция.
7. Създаване на устойчиви механизми за участие на общността в дейността на училището и за работа с родителите на децата от уязвими групи.

V. ИНТЕГРИРАНО ПО УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ

ЦЕЛИ:

1. Повишаване на качеството на образованието чрез използване на различни образователни иновации.
2. Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.
3. Създаване на условия за делова и хуманна атмосфера на откритост и гласност, на взаимно доверие при постигане на успехи и неуспехи, трудности и проблеми.

ФОРМИ:

1. В процеса на придобиване на общообразователна подготовка по отделни учебни предмети - околната среда, човекът и природата и човекът и обществото.
2. Интегрирано чрез ориентиране на обучението по общообразователните предмети към придобиване на ключовите компетентности.
3. Чрез добри практики - интердисциплинарни уроци

VI. КОНТРОЛ

1. Контролът по провеждането на възпитателната работа се осъществява от директора на училището.
2. На контрол подлежи цялостната възпитателна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора .
3. Резултатите от изпълнението на програмата се отчитат на заседание на педагогическия съвет.

VII. ПРИМЕРНИ ТЕМИ ЗА ЧАСА НА КЛАСА ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБАЗОВАНИЕ

<u>ЗДРАВНО ОБАЗОВАНИЕ</u>	<u>ГРАЖДАНСКО ОБАЗОВАНИЕ</u>
Здравео като ценност и качество на живота	Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
Изкуството да сме здрави	Самовъзпитание на волята „Изгради се сам“
Режим на хранене	Задачите и отговорността на семейството, училището и обществеността за формиране на култура на поведението на младото поколение

Здравословна храна	Опознайте себе си. Ползата от плодовете и млякото.
И кафето, и чайт могат да бъдат вредни	Съветвайте се с добри приятели
Хранителни разстройства - анорексия, булимия, преяждане	Опасностите, които ни дебнат днес
Храната- приятел или враг	Правете това, което позволяват възможностите ви
Наркотиците-илюзия, страдание, престъпност	Не бъдете егоисти
Промени в моето тяло	Научете се да се владеете
Интимност и интимни отношения	Правете това, което позволяват възможностите ви
Простудни заболявания	Етническа, религиозна и езикова принадлежност
Вирусни заболявания	Пристрастяване към хазартни игри, интернет
Не на тютюнопушенето	Не на агресията и насилието
Вредата от алкохола	Бедствия, аварии инциденти
Психично здраве	Не бъдете егоисти
Личната хигиена	Научете се да се владеете
Пубертет - как да подготвим децата?	Свободното време и хоби
Физиологични промени	Борете се против скуката, мързела, безделието
Спортувайте преди всичко за здраве	Стремете се да прощавате
<u>ЕКОЛОГИЧНО ОБАЗОВАНИЕ</u>	<u>ИНТЕРКУЛТУРНО ОБАЗОВАНИЕ</u>
Човешкото всекидневие - източници на замърсяване	Културни идентичности
Видове отпадъци-битови, производствени, строителни и др.	Културна осъзнатост
Видове замърсявания на околната среда - последици	Толерантност
Правила за съхранение и работа с опасни вещества и смеси	Културни различия
Водата - природен ресурс	Интеркултурни отношения
Водата -основен фактор за живот	Конфликти в мултикултурна среда
Биологично разнообразие - намаляване и изчезване на определени видове	Да приемем различията до нас, защото и ние сме различни от него
Биологично разнообразие - браконьерство	Аз и другите
Категории защитени територии	Светът на младите
Общество и околна среда	Проблеми с приятелите
Енергия и климат	Общуване с връстниците
Енергоспестяващи източници	Моята личност и моят свят
Екологични проблеми - природни бедствия	Сътрудничество между различните култури
Разделно събиране на отпадъци. Рециклиране	

Програмата е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 30.09.2025 г. с протокол № 1 и е утвърдена със Заповед на директора № 51/01.10.2025 г.